

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

टेलिभिजन पूर्वसंख्यामा फिल्म 'लण्डन टु पेरिस'को प्रिन्सिपल अफिसरको छ । बिजा बुद्धिजना आयोजित प्रिन्सिपल समारोहमा 'कास्ट एण्ड क्रु' सहित फिल्मकर्मी सहभागी रहे । फिल्म हेरिसकेपछि निर्देशक शोभित बस्नेतले ठूलो बजेटमा विदेशमा पनि यस्तो नेपाली फिल्म बनाउन सकिन्छ भन्ने उदाहरण यो फिल्मले दिइएको बताए । 'विदेशमा बसेर पनि नेपालीको नेपालप्रति लगाव छ भन्ने कुरा फिल्मले देखाएको छ' उनले भने । निर्देशक धनराज लामिछानेले यस्तो प्रेमकथालाई फिल्ममा परिणत आफूले भनेको बताए ।

आजको विचार...

भौदन्त... (दुई पेजमा)

राजेश हमालको नयाँ टेलिभिजन शो 'यो नेपाली थिए उवाली' शुरुवार बेलुकादेखि प्रसारण हुने भएको छ । कार्यक्रममा विदेशी भूमिमा संघर्ष गरि जार्ज जार्ज लायक काम गरेका नेपालीहरुसँग उनीहरुको कर्मथलोले पुगेर साक्षात्कार गर्नेछन् । कार्यक्रमको पहिलो सिजन बेलायत र युरोपियन मुलुकलाई कर्मथलो बनाएका नेपालीहरुको कथाबाट सुरु हुनेछ । कार्यक्रमको पहिलो भागमा पोपुलरका टंक सापकोटाको कथा सजीवको छ । सापकोटा कुशल सेफ र सफल रेस्टुरेन्ट ब्यवसायी हुन् । हिमालय टेलिभिजनबाट प्रसारण हुने कार्यक्रममा साझा कथा सुदृष्य च्यानलमा हेर्न सकिन्छ ।

□ वर्ष १८ □ अंक ३०८ □ १०८१ जेठ १६ गते शनिवार 8 June 2024, Saturday □ पृष्ठ संख्या 8 मूल्य रु ५/-

सक्षिप्त समाचार

पहिरौले पुरिँदा एकको मृत्यु

नमजुडमा, जेठ २५/नमजुड मर्याद्वी गाउँपालिका-६ न्यादी खोलामा निर्माणाधीन सुपर न्यादी आयोजनाको 'लोडर' चालकको पहिरौले पुरिँदा मृत्यु भएको छ ।
शुक्रवार बिहान लोडर लिएर कामतर्फ जाँदै गर्दा माथिबाट खसेको पहिरौले पुरिँदा मकवानपुर हेटौँडा उपमहानगरपालिका-१० का ४२ वर्षीय गोपाल तामाङको मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय नमजुडमा प्रहरी निरीक्षक मेघनाथ चापागाईंले बताए ।
गम्भीर घाइते चालक तामाङको काठमाडौँस्थित ट्रमा सेन्टरमा उपचारका क्रममा मृत्यु भएको उनले जानकारी दिए । सो आयोजनाको ४२ दशकसम्म ६० मेगावाट क्षमता रहेको छ ।
-राध्व

तानसेन पूर्ण खोप सुनिश्चितता पालिका घोषित

हावा संवाहता
पाल्पा, जेठ २५/जिल्लाको तानसेन नगरपालिकालाई पूर्ण खोप सुनिश्चितता पालिका घोषणा गरिएको छ । जिल्ला खोप समन्वय समितिका सह-संयोजक तथा जिल्ला समन्वय समितिका उपप्रमुख कशिका गैरेले तानसेनलाई पूर्ण खोप सुनिश्चितता भएको पालिका घोषणा गरेकी हुन् ।

जिल्ला खोप समन्वय समितिका सह-संयोजक गैरे, समितिका सदस्य सचिव तथा स्वास्थ्य कार्यालय पाल्पाका प्रमुख डा. राजेन्द्र गिरीले संयुक्त रुपमा एक औपचारिक कार्यक्रमकाबिच नगर प्रमुख सन्तोषलाल श्रेष्ठलाई पालिकालाई पूर्ण खोप सुनिश्चितता भएको प्रमाणपत्र हस्तान्तरण गरेका छन् । पालिकाका १४ वटै वडाहरूलाई पूर्ण खोप सुनिश्चितता घोषणा गरेपछि सिङ्गो नगरलाई नै पूर्ण खोप सुनिश्चितता भएको पालिका घोषणा गरिएको हो ।
नगर भित्रका जन्मेदेखि १५ महिनासम्म र १६ महिनादेखि ५९ महिनासम्मका बालबालिकालाई खोप अभियान नै सञ्चालन गरेर नगरलाई पूर्ण खोप सुनिश्चितता पालिका घोषित गरिएको नगरपालिकाका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख भविन्द्र न्यौपानेले जानकारी दिए । उनका अनुसार चैत्र मसान्तसम्म ०-१५ महिनाका ५ सय ३ र १६

महिलादेखि ५९ महिनासम्मका एक हजार ८ सय २ जना बालबालिकाहरूलाई खोप लगाइएको हो । जसमा छुटका ३ जना बालबालिका रहेको स्वास्थ्य शाखा प्रमुख न्यौपानेले बताए । घोषणा कार्यक्रममा जिल्ला समन्वय समितिका उप-प्रमुख गैरेले पूर्ण खोप कार्यक्रम अभियानले बाल मृत्युदर, मातृ मृत्युदर, शूल्यको अवस्थामा पुन्याएको, मानिसको औसत आयुमा वृद्धि गरेको, धेरै किसिमका रोगहरूबाट मानिसलाई सुरक्षित बनाएकोले समग्र

स्वास्थ्य क्षेत्रमा उल्लेखनीय सुधार आएको बताईन् ।
जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय पाल्पाका प्रमुख डा. गिरीले पूर्ण खोप सुनिश्चितता कार्यक्रमले ५ वर्षमुनिका कुनै पनि बालबालिका सरकारको मापदण्ड भित्रका खोपहरू पाउने, कुनै तरिकामा छुटेका भएपनि पुनः समेटिने भएकाले निकै प्रभावकारी भएको बताए । पाल्पाले विगत ३ वर्ष देखि खोप सुनिश्चितता भएको पालिका अभियानलाई

निरन्तरता दिँदै आएको प्रमुख डा. गिरीको भनाई छ ।
नगर प्रमुख श्रेष्ठले राष्ट्रिय खोप अभियान अन्तर्गत नै नगरका १४ वटै वडाका खोप लगाउने उमेर समूहका बालबालिकाले खोप लगाएको सुनिश्चित गरिएपछि पूर्ण खोपयुक्त सुनिश्चित नगरपालिका घोषणा गरिएको बताए । उनले पूर्ण खोप अभियानले पालिकाको स्वास्थ्य क्षेत्रमा उल्लेखनीय सुधार आएको समेत बताए । पूर्ण खोप अभियानले

प्रत्येक घर-घरमा पुग्दा स्वास्थ्य क्षेत्रका अन्य विषयवस्तुमा समेत जानकारी प्राप्त भएकाले पालिकाले सोही अनुसारको नीति कार्यक्रम र बजेट बनाउँदै आएको समेत नगर प्रमुख श्रेष्ठले उल्लेख गरे । कार्यक्रममा तानसेन नगरपालिकाका प्रवक्ता यदबिन्द कार्की, निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत दुर्गाबहादुर थापा लगायतले नगरलाई पूर्ण खोप सुनिश्चितता पालिका घोषणा गर्न सहयोग गर्ने सबैलाई धन्यवाद दिए ।

छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा तीनको मृत्यु

पाल्पा, जेठ २५/देशका विभिन्न जिल्लामा भएका छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा तीन जनाको मृत्यु भएको छ । केन्द्रीय प्रहरी समाचार कक्षका अनुसार धादिङ, तनहुँ, मोरङमा छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा तीन जनाको मृत्यु भएको हो ।
तनहुँको ब्यास नगरपालिका-१ तालघारे स्थित सडकमा कुटुरको ठक्करबाट वैदलयात्री ज्यान गएको छ । हाल अल्फावेट नखुलेको ७८८१ नम्बरको स्कुटरको ठक्करबाट वैदलयात्री नाम, धर नखुलेकी अन्दाजी ५५ वर्षीया महिलाको मृत्यु भएको हो । ठक्करबाट गम्भीर घाइते भएकी उनको जिल्ला अस्पताल तनहुँमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ । फ्यार स्कुटर चालकको प्रहरीले खोजी गरिरहेको छ । यसै धादिङको थाके गाउँपालिका-७ आठकेलास्थित सडकमा बसको ठक्करबाट अर्को

वैदलयात्रीको मृत्यु भएको छ । ग.१ ख ९८८८ नम्बरको बसको ठक्करबाट वैदलयात्री सुनसरी धरान उपमहानगरपालिका-१७ बसले २३ वर्षीय सुदेश सुनुवारको मृत्यु भएको हो । ठक्करबाट गम्भीर घाइते भएका उनको साईबाबा सामुदायिक अस्पताल थाकेमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ ।
मोरङको काने पोखरी गाउँपालिका-७ स्थित सडकमा कारको ठक्करबाट सडकस्थायीको मृत्यु भएको छ । मे. १ च ३३६६ नम्बरको कारको ठक्करबाट सडकस्थायी पर्यटनसिन्धु नगरपालिका-५ मैनाछाडी बस्ने ७० वर्षीय बन्धु चौधरीको मृत्यु भएको हो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको मनन गण्डारी ट्रमा सेन्टर उर्लाबारीमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । कार चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

नेपाल प्रजातन्त्र सेनानी संघ पाल्पाको सभापतिमा तिमिल्लीना

पाल्पा, जेठ २५/नेपाली कांग्रेसको भ्रातृ संस्था नेपाल प्रजातन्त्र सेनानी संघ पाल्पाको सभापतिमा यमनाल तिमिल्लीना चयन भएका छन् । प्रजातन्त्रको स्थापना र पुनःस्थापनाको संघर्षमा आफ्नो जीवनको पचास नगरी होमिएका अयक योद्धाहरूको सन्तानमा स्थापना भएको संघको शुक्रवार तानसेनमा भएको जिल्ला भेलाले तिमिल्लीनालाई सभापतिमा चयन गरेको हो ।

नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएका निष्ठावान राजनीतिज्ञ तिमिल्लीना कांग्रेस पाल्पाका पुराना नेता हुन् । पुरैजीवन प्रजातान्त्रिक, लोकतान्त्रिक आन्दोलनमा व्यति गरेका उनलाई सधने जिल्लाको जिम्मेवारी सुम्पिएको हो । पार्टीमा अत्यन्त सरल र इमान्दार नेताको छवि बनाएका तिमिल्लीना विद्यार्थी राजनीतिबाटै पार्टी राजनीतिमा आएका हुन् । २०२८ मा तत्कालिन हाइस्कूलमा विद्यार्थी युमियनको सहसचिव हुँदै २०३० मा उनी सभापति

सदस्य बनेका उनी सोही अवधिमा भारत पुगेका तिमिल्लीना २०३४ मा भारतमै नेपाली छात्र संघको सदस्य बने । उनी नेपाल फिर्सकेपछि २०३६ मा पार्टीको सञ्चार सदस्य बनेका थिए । पार्टीमै लगनीशल भएर लागेका तिमिल्लीना शिक्षक भएका कारण २०४० मा शिक्षक आन्दोलनमा समेत सक्रिय रहे । २०४६ सालको आन्दोलनमा उनी ३ पटक गिरफ्तारमा परेका थिए । २०४७ मा पार्टीको आमन्त्रित जिल्ला

तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठानका केन्द्रीय सदस्य समेत बने । हाल उनी महाधिवेशन प्रतिनिधि सदस्य समेत हुन् । यस अघि प्रजातन्त्र सेनानी संघ नेपाली कांग्रेसको विधान, २०१७ (संशोधन सहित) को धारा ४२ (१) (च) बमोजिम म्याद समाप्त भई स्वतः विघटन भएको थियो । संघको जिल्ला भेलाले तिमिल्लीनालाई सभापतिमा सर्वसममत रुपमा चयन गरेको हो । प्रमुख अतिथि तथा नेपाली कांग्रेस पाल्पाका सभापति हिमालदत्त श्रेष्ठले नवमियुक्त सभापति तिमिल्लीनालाई बधाई तथा शुभकामना दिँदै संघलाई थप चुस्त र बलियो बनाएर नैजान आग्रह गरे । भेलालाई सम्बोधन गर्दै उनले पार्टीको स्थापनाकालदेखि नै राष्ट्रियता र प्रजातन्त्रको लागि जीवन उत्सर्ग गर्ने सहिदहरू र प्रजातन्त्रको स्थापना र रक्षाथी जीवन उत्सर्ग गर्न चाहने सेनानीहरूको कारण नेपाली कठिसले स्थापनाको लामो गौरवसय इतिहास कायम गर्न सफल भएको उल्लेख गरे ।

-राध्वी अतिथि राध्वी

साहित्य दर्पण

समीक्षा

खिम लामिछाने काजी

‘बागीना’मा स्वर-सम्राट नारायण गोपाल

नारायण गोपालको गीत नसुने र निचिन्ने को होला र छै ? तर धेरै जसो व्यक्तिहरूले नारायण गोपाललाई गायकको रूपमा मात्र चिनेका छन् । नारायण गोपाल बारे संक्षिप्त जानकारी लिनेका लागि नारायण गोपाल संगीत कोषद्वारा प्रकाशित पुस्तक ‘बागीना’ले नारायण गोपाल सम्बन्धी सबै कौतुहलता निर्मूल पार्न मद्दत गर्दछ । नारायण गोपाललाई गजबिकबाट चिन्ने उनका साथी, दौतरी, सहपाठी, सहकर्मी तथा अन्य गीतकार, संगीतकार, लेखक, पत्रकार लगायत ७० जना व्यक्तिहरूले उनको बारेमा लेखेका लेखहरूलाई ‘बागीना’ नारायण गोपाल स्मृति अड्डामा प्रकाशित गरिएको छ । उहाँसँग सङ्गत गर्नेहरूले उहाँको असन्धराब आनी-बानीहरूको बारेमा विश्लेषण गरेका छन् ।

बागीना अर्थात् (बाजा, गीत र नाच) नामको कला पत्रिका निकालन नारायण गोपालले धेरै मेहेनत र योगदान गरेका रहेका छन् । यो पुस्तक प्रेरितछि उनलाई नजिकबाट चिन्ने पाइयो । नारायण गोपालको गीतहरू सुन्दै हुँदाका हामी, उनी गायक संगीतकारको अलावा धेरै रक्सी सेवन गर्दथे, अहङ्कारी थिए, जो पशु त्यसको गीत गाउँदथे । यस्तै यस्तै कुराहरू सुन्नुमा आउँदथे ।

तर यो बागीनाले भने वास्तवमा उनी को थिए, के थिए, कसरी जीवन जिएका थिए, उनको आदर्श के थियो, गीत संगीतलाई कसै रूपमा लिन्थे, कसरी गीत छनौट गर्दथे, कसरी गाउँदथे, सम्पूर्ण कुराको जानकारी दिन्छ ।

स्वरसम्राटको उपाधिथियो सम्मानित नारायण गोपालले लगभग २०० भन्दा बढी नेपाली गीत गाएका थिए । उनका गीतहरू नेपाली चलचित्र तथा नाटकहरूमा पनि समावेश गरिएका छन् । नारायण गोपाल जन्म वि.सं. १९१९ असोज १८ गते बुबा आशा गोपाल मुखवाचार्थ र आमा रामदेवी मुखवाचार्थको सन्तानका रूपमा काठमाडौंको किराणामा भएको थियो । वि.सं. २०२७ साल फागुनमा दार्जिलिङ निवासी पेमालाका साथ उनको विवाह भएको थियो ।

उनी कुशल तबला वादक समेत थिए । चैस खेलका सोखिन थिए । खाना पकाउनुमा पनि सँच राख्थे । साथीभाइ विच हँसी ठट्टा गर्नमा माहिर थिए । पलपलमा लाग्ने मान्छे जन्मन्हुन र मर्दुनु, यो प्रकृतीको निराम है । तर कोही मान्छेहरू मरेर पनि अमर बनिरहन्छ । भौतिक शरीर यस दुनियाँमा अमरता पनि गीत र संगीतको माध्यमबाट सधैँ हामी विच बाचिरहेका छन् नारायण गोपाल गुनाउँदा ।

उनी धार्मिक होइन मुद्दुबाट गाउँथे, त्यसैले हरेक मुद्दुहरूमा उनको स्वरले छुने गर्दछ । उनी गीतको अर्थलाई उपयुक्त संगीतमा ढालेर फिल गरेर गाउँथे, हरेक गीत उनको आफ्नै भाषाजै सँगै लाग्दथ्यो । उनको स्वरमा सम्मिलन थियो, आदृ थियो । विश्वका गायक थिए । संगीत प्रतिको मोह र समर्पण नारायण गोपालको आफ्नो व्यक्तित्व स्वभावको लागि छुट्टै थिएन भने कुरा वीर अस्पतालको आइसिसु मा हुँदा गीतकार नगेन्द्र थापालाई भनेको कुराले प्रष्ट पार्दछ ।

नारायण गोपाल भन्छन्, ‘शक्ति बोलालाउनु पन्ध्रो, पेमाला (उनकी श्रीमती) लाई एउटा राखेर लाई दिने उनको सम्पत्तिको एउटा संगीतको टुट्ट बनाउन चाहन्छु ।’ उनले १९७० तिर बन्धैमा

गीत गाएर बले अफर पनि आएको रहेछ, तर उनले आफ्नै देशमा गीत संगीतको विकास गर्न धेरै बाँकी छ, यही नै केही गर्छु भनेर बन्ध्याई जान अब्बिकाए गरेछन् । बसन्त कुमार चौधरीका अनुसार नारायण गोपाललाई सम्मान गर्नु भने नेपाली संगीतको विकास गरिनु पर्दछ ।

रोचक कुरा दार्जिलिङकी पेमालाजीसँग विहे गरे पश्चात् उनी श्रीमती सहित पोखरा आएर बसेका रहेछन् (६ महिना जति) । त्यो समयमा पेमालाजी रत्नराज्य लक्ष्मी स्कुलमा र उनले अम्बरचरित स्कुलमा पढाउने काम गरेका रहेछन् । उनले आफूलाई चित नबुगी गीत रेकर्ड नै गराउँदैनथे । ‘मलाई नसोध कहाँ दुबुध घाउ’ बोलको गीतको २३ वटा युग बनाएका थिए ।

एक पटक मालती मंगलेको गीत ‘तौमा बोलार्दै दरीदीलाई मसुँयाइँदी मिसियो, म केने बोलान मालतीलाई भूरीली खोसियो’ गीतसँग जुद्धा नारायण गोपाल मसुँयाइँदी र दरीदी मिसियोको दोभान कस्तो रहेछ भन्ने नैनाएका रहेछन् । बसन्त श्रेष्ठ भन्छन्, ‘गोपाल घमण्डी थिए भने सुनिन्छ, मलाई लाग्छ त्यो चाँहिँ उहाँसँग सङ्गत नगरेकाहरूको अनुमान मात्रै हो । उहाँ कति नरम र सरल मानिस थिए भने कुरा एक पटक सङ्गत गरे पछि सजिलै थाहा हुन्थ्यो ।’

मदनकृष्ण श्रेष्ठ र हरिवंश आचार्य भन्छन्, ‘करोडी जन्मेका सधैं कुनै कुनैको मृत्यु हुँदा समाचार बन्दछ । त्यसै लम्ब हुन्छ, संसार लम्ब हुन्छ । मृत्युमा त्यस्तो अवसर पाउन कर्मयोगी हुनुपर्छ । ऐतिहासिक काम गरेको हुनुपर्छ ।’ नारायण गोपालको मृत्युमा उल्लिखेको जनसागरले देखाउँछ, उनी कति प्यारा थिए ।

विसं २०२३ मा रेडियो नेपालद्वारा आयोजित आधुनिक संगीत सम्मेलनमा सर्वोत्कृष्ट गायकको पुरस्कार प्राप्त गरेका थिए । विसं २०२९ मा रत्न रेकर्ड पुरस्कारले विभूषित भए । २०३३ मा गीतावंत वंशज बाहु चौथा, २०४० मा ईश्वराचलबन्धी पुरस्कार, २०४३ मा विशाल बजार लायन्स अवाड, २०४४ मा छिन्नलता पुरस्कार, २०४५ मा जगदम्बा श्री पुरस्कार, २०४५ मा वर्षको सर्वश्रेष्ठ पुरुष, २०४६ मा गोल्डेन कस्ट अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा निष्पत्तिको मण्डल र २०४७ मा उर्वशी रङ पुरस्कार प्राप्त गरेका थिए । त्यसै गरी विभिन्न उन्नत योगदानको कदर र अति नै गीत विशेषज्ञको पदमा सहप्राध्यापक बनायो । त्यति बेला उनले श्रिध अन्तर्गतका

व्याम्पसका विद्यार्थीहरूलाई जुटाई उनीहरूको प्रतिभाको संयोजन गरे । व्याम्पसको पुनर्निर्माणका लागि श्रोत जुटाउन एकल गायन प्रस्तुत गरे ।

नारायण गोपाल इतिहास पढ्नमा धेरै सँच राख्थे भने सदैव सत्य बोल्थे । सत्य बोल्दा त्यो जति नै तितो होस्, जस्तोसुकै परिस्थिति र जस्तोसुकै मानिस सामु होस् उनी सत्य बोल्न हिचक्याउँदैनथे । भिने कुराले उनी माथि मुडी, लड्डी, घमण्डी र सक्काहा भन्ने आरोप लाग्दासुकै हुन सक्छ । ती आरोपहरू सत्य कुरा पचाउन नसकेहरूले गरेका अलाप मात्र थिए । त्यसैले होला उनी सँधैँसुने नेपालीहरू टाढा नै रहेर आफ्नो गीत संगीतको माहौललाई निरन्तरता दिँदै गए ।

नारायण गोपाललाई ‘तपाईंलाई मन पर्ने गीत कुनै हो ?’ भनी सोध्दा, ‘ड्याट इज अ सेकेट’ भन्ने जवाफ दिइन्छन् । उनकी पत्नी पेमालाका अनुसार नारायण गोपाललाई धी दुई गीत मन पर्थ्यो – ज्यादै खुशी भएर रचेको गीत ‘साउनुको भरी निमी तिमी आउनु’ र अत्यन्तै दुःख विवक्षित बन्दै रचेको गीत ‘मलाई नसोध कहाँ दुबुध घाउ’ । नारायण गोपालको बिहे दार्जिलिङ निवासी उनकोपुत्राज पिमालासँग विहे हुँदाका रोमाञ्चक क्षणहरूको बारेमा उल्लेख गरिएको छ । साथै उनका मितभ्यू गोपाल योञ्जन सँगको सहकार्य र सबन्ध, वरिष्ठ संगीतकार अम्बर मुखर्जीको सहकार्य बारे चर्चा गरिएको पाइन्छ । उनको रोग र उपचारमा गरिएका प्रयासहरू यस पुस्तकमा समाविष्ट छन् । पहिलो पटक कुनै जनताको छोरोले लास माथि राष्ट्रिय फन्डा ओढाउने सोभार्थ पाएको थियो । क्लाकारको पार्थिव शरीर दर्शनको लागि राखिँदा अपार जनसमूह उल्लेखी यो पहिलो घटना थियो । महिनाहरू भन्दा नजाने पारम्परिक मान्यता स्वतः स्फूर्त रूपमा तोडिएको थियो । यो पहिलो उदाहरण थियो । यसरी पुस्तकमा उनको मृत्यु हुँदा संवेदानसँगै विभिन्न पत्र-पत्रिकामा लेखिएका कुराहरूलाई समेत समावेश गरिएको छ भने पुस्तकको अन्तमा विभिन्न समारोहहरूमा तथा गीत रेकर्डका क्रममा लिचिएका नारायण गोपालका तस्विरहरू राखिएको छ । समग्रमा भन्नु पर्दा स्मार्ट नारायण गोपालका बारेमा बृहत् र आधिकारिक जानकारी दिने पुस्तक हो यो । काजन्धी सञ्चालको अमरत्वलाई उजागर गर्न कृति हो यो ।

-साहित्यपोस्ट डटकम

हालस्यव्यय

दाम बोर्डिङ स्कुल

मन भित्रभित्र आनन्दको सास ओहोरदोहोर गर्नथाल्यो । यो मानेमा कि मेरो छोरो धेरै नाम केमाइसकेको दाम इन्टरनेशनल बोर्डिङ स्कुलमा पढ्छ । स्कुलमा पढाइ के कस्तो हुन्छ भन्ने कुरामा मलाई केही दुविधा परेन किनकि स्कुलको नाममा नै शान छ क्या-दाम इन्टरनेशनल बोर्डिङ स्कुल ।

कुरा घुमाउरो नभई सिधा साधा किसिमले गर्नुपर्ना जस्तो छ । हामीलाई थाहा नै छ कि कुनै पनि कुरा कि परेर जानिन्छु त कि पढेर जानिन्छु । जे जसरी भए पनि जाने कुरा राम्रो हो, जानेको कुरा हाप्रो हो । हामीहरू भुक्तभोगी छौं पूरा । जानिरहेका छौं, चिनीरहेका छौं, बोर्डिङ स्कुलका बृत्ताशयहरूलाई । कोहीले पढेर जानेका छौं, कोहीले परेर जानेका छौं, त कोहीले हेरेर पनि जानेका छौं । हामीहरूलाई लाग्छ, जुन बोर्डिङमा महङ्गो फि हुन्छ, त्यही बोर्डिङमा नै अन्तभन्दा पढाइ राम्रो हुन्छ । अन्तकोभन्दा अरु सबै कुराको गराइ राम्रो लाग्छ । यथार्थ नबुझी आदर्शको पछाडि दौडिनुको काइदा र फाइदाहरू निकै बढी हुने रैछ क्या बुझ्नु भो नि । कुरा अरुको काट्यो भने कानुन लाग्ना भन्ने जगजीत त्यसैले काट्नु-काट्नु कुनै आफ्नै काट्नु भनाइसकै देखियो । कुरा के भन्नुहुन्छ भने, म वर्गको हिसाबले सुकुम्बासी वर्गमा पर्ने भए तापनि कर्मको हिसाबले सम्भ्रान्तमा नै पर्छु जस्तो लाग्छ । महङ्गीले जितिसके नेटो काटे तापनि मेरो कर्मको दम्भले दुई सन्तानको नाइटी नकाटी मानेन । मजलै म भनाउँदाहरूको पनि मूलमर्म मेरो जलै हुनुपर्छ भन्ने अनुमान लगाउन सक्नुहुन्छ । अर्नि दुई सन्तानका बा महङ्गो बोर्डिङ धा भन्ने गर्थे भैरै सहयोगीया मन्थिहरूले । सहयोगीयाहरूको मन्थलाई टेरुपुच्छर नलाउन पनि भएन । दाम चलेको र नाम चलेको राम्रो बोर्डिङ स्कुल छीनन् लगाएर छ महिनाको पेशकी रकम दिएर भर्ना जमाइहाले ।

मन भित्रभित्र आनन्दको सास ओहोरदोहोर गर्नथाल्यो । यो मानेमा कि मेरो छोरो धेरै नाम केमाइसकेको दाम इन्टरनेशनल बोर्डिङ स्कुलमा पढ्छ । स्कुलमा पढाइ के कस्तो हुन्छ भन्ने कुरामा मलाई केही दुविधा परेन किनकि स्कुलको नाममा नै शान छ क्या-दाम इन्टरनेशनल बोर्डिङ स्कुल । दामका कामहरू मैले जाने परेन किनकि छोरोले आफैँ जान्दै गयो । दामभित्रका जाम र रामक बारेमा छोरोले सिक्दै गयो । दाममा जानभन्दा अगाडिका समयमा छोराको आनी बानीका बारेमा पनि केही छोरोको मन लाग्नाहाल्यो जसबुहामी सामु । मेरो छोराको बाजे त बराजुको कुरा गर्दा फटाई गर्नामा फाट्टे नै थिए तर छोरो मोरो भने यति सोभो निस्कियो कि बाजे-बराजुको ज्ञान एक प्रतिशत पनि नभइएछ । सिक्दै सोको । यति सोभो कि आफू हिंडिरहेको बाटोमा पैसाको बिटो देबे पनि नाटपिकान हिङ्ने भनेपछाडि अरु त भन्ने नै परेन । मलाई लाग्न थियो, अब राम्रो बोर्डिङ स्कुलमा पढ्न थालेपछाडि मेरो छोरो पक्कै पनि बाटो हुन्छ अनि टाढो पनि । आर्कीभित्र विश्वास पलाएको थियो, सपनाको सागरमा, कल्पनाको सागरमा पक्कै पनि पार गर्न सकिन्छ । छोरो नाम स्कुलमा आनसँग जानथाल्यो । स्कुल युनिफर्म पनि मिलाउनारिका दिनभन्दा धेरै नेट । बसास ड्रेस, हाउस ड्रेस, सन्डे ड्रेस, मन्डे ड्रेस, स्काउट ड्रेस, डान्स ड्रेस, जाउस ड्रेस, आउस ड्रेस, माउस ड्रेस, खेल्ने ड्रेस, हेने ड्रेस, फेने ड्रेस, रिकड ड्रेस, हाकिड ड्रेस, सुटिड ड्रेस, रिजिड ड्रेस, उटिड ड्रेस, भगण ड्रेस, हर्मण ड्रेस, पढेने ड्रेस, सङ्ने ड्रेस, लने ड्रेस आदि आदि ड्रेस नै ड्रेस बाबै चिनिँ-नाको, किनै नान्को । दामको नाम अनुसार र काम अनुसार छोरोले पनि शुकुबाट नै राई कुराहरू सिक्न थालिहाल्यो । स्कुल गएको पहिलो दिन, एउटा किताब हराएछ, दोस्रो दिन पैन हराएछ, तेस्रो दिन पुनः अर्को किताब हराएछ । एवं रीतले उसको हराउने क्रम समय तालिका जस्तै

बन्दै गयो । मलाई पनि आनन्द लाग्न थाल्यो । कमसेकम छोरोले केही त सिक्नथो । जिल्लाको सामान्य बोर्डिङ स्कुलमा पढ्दा यस्तो हराउने कुरो एउटा दिन सिक्नेको थिएन । राजधानीको मुटुमा अवस्थित नाम चलेको दाम स्कुल, अरुको भन्दा छुट्टै पहिचान हुन पर्थ्यो, अरुको भन्दा बढी हात हुनपर्थ्यो, अरुको भन्दा बढी भान हुनपर्थ्यो । म पनि उसको सँटिडमा अग्र्यस्त हुन थालें । उसले जे जे हरायो भन्छ, त्यही त्यही पुन किन्दिँने तपासु छोरो भन्दै गएँ । एउटै क्लासका सान्दै सस्ता बोर्डिङका किताब दिन दिने किन्न पाउंदा मलाई खर्चको हिसाबले जम्मा एउटा छोरोलाई पढाउन पाउंदा पनि आघादजन छोरोलाई पढाउन पाएजस्तो तात्तातो अनुभवको मिठो स्वाद चाख्न पाएँ । आखिर स्वाद सबै कुराको चख्नु भन्छन् । एक दिन पुनः छोरोलाई सिक्ने कुराको सूने सोभार्थ मिलेछ । कुरा के भएछ भन्नुहुन्छ भने क्लासमा हराउने कुराहरूको चोर को हँ भनेर अनुसन्धान शुरु भएछ । अनुसन्धानको क्रममा फैसला हुँदा मेरो छोरो र मेरो छोरो जस्तै अर्को कुनै सोभो मोरो परेछ । अनि नाम चलेको स्कुलको अग्रसतको काम पनि सान्दै राम्रो हुँदाहेछ । दुइटा सोफा केटालाई एउटा कोठामा लगेछुन र बोर्डिङ स्कुललाई बोर्डिङ बनाउने निकै ठूला मानिने कोडिनेटर र प्रिन्सिपल भएर गाईखाने भाषामा सराफु, सम्म सराफेछुन ।

सजायको लागि तिमीहरूले कि त चोर को हो भन तत्र भने दुवै मिलेर आधा आधा पैसा तिर भनेर छोडेछुन । सोफ छोराको मुचमा हेर्छु त अँखा रातो रातो भए कहाँ हो ? उसलाई त हनहनी ज्वरो पनि आएछ । उसलाई तातो पाणी र पेन फिलर दिँदै सम्भ्राणै बाबु, पिर नमान यी भनेका त दामी स्कुलमा नामी काम हुन । उसको चित्त सान्दै दुःखेछ, भन् भन्कादिँदै लुन थाल्यो । मलाई प्रश्न गर्थ्यो । बाबा ठूला मान्छेले कति पढेका हुन्छु ? ठूला मान्छेले किन ठूला गल्ती गर्छुन ? ठूला मान्छेको किन बुद्धि हुँदैन ? मैले धेरै हुँदै उत्तर दिन थालें । बाबु, हाप्रो देशमा ठूला मान्छे हुन पढ्नु नै पर्दैन । अनि बाबा ठूला गल्ती नगरी ठूला मान्छे नै बनिदैन । अनि पुनः अर्को प्रश्नको उत्तर, बुद्धि हुने हो भने ठूला मान्छे नै बनिदैन । उसले कुरा कति बुझ्यो कुनै जे होस् मुटोलाई चाँहिँ हल्लायो । छोरोले जेनेतन आफ्नो पढाइ सडाइ अगाडि बढाउँदै लयो । पहिलो त्रैमासिक परीक्षा पनि थियो । नतिजा प्रकाशन भयो । नाम नचलेका साना स्कुलमा त नतिजाको तत्काल समयमा पोजिसन पनि थाहा हुन्थ्यो तर नाम चलेका स्कुलमा भने नतिजा पछाडि पोजिसन थाहा पाउन अरु थप एक महिना पर्छनु पर्दोहेछ । कारण के रहेछ भन्नुहोला भने, बोर्डिङ स्कुलका रक्षा र प्राविधिक टिचरहरूले प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा नपढाएको पाइबाट पनि निकाल्दा रहेछन् अनि कँप चेक गरेर नामर काउन्ट गर्दा एउट भन्ने भिरेछु हुँदोहेछ । त्यही रहेछ, रिजल्टको दिन पोजिसन थाहा नपान्ने चुरो कुरो ।

सोभो छोरोले पनि सबै विषयको नामर काउन्ट गरेछ ।

धेरै विषयमा एडमा फरक परेछ त कतिमा आधा आधी चेक पनि नभएको रहेछ । अनि री परीक्षणमा लगे पछाडि पहिल्लाको मार्कमा र पछि थपिए पछाडिको मार्कमा धेरै होइन, जम्मा दश प्रतिशत बढी पढाउने र पोजिसनमा पनि प्रथम नै भएछ । मलाई निकै खुशी लाग्यो, किन भन्नुहोला भने, दाम स्कुलमा पढाउने शिक्षकले पढाएको मेरो छोरो तीन महिनामा नै शिक्षक भन्दा पनि जाने भएछ । मेरो बुशीले सीमा नै नाघ्यो । पढाउनु जम्मा एउटा स्कुलमा पढाउनु । समय बित्न बेर नै लाग्दोरहेनछ । छोरोले स्कुलमा हराएका चिजहरू किन्दाकिन्दै बाँचिक परीक्षा पनि सकिँयो । विद्यार्थीहरू नतिजाको प्रतीक्षामा थिए भने स्कुलहरू प्रभावम विज्ञानमा पुट्टेका थिए । एउटा शिक्षाविद्दे मेरो हातमा पनि एउटा स्कुलको ब्रोचर थमायो । मैले पनि ब्रोसरमा भएका महान् कुराहरू पढ्दै गएँ । वैज्ञानिक तरिकाको पठनपाठन, संगीतमा पारखत, डासमा नेपाल तारा, रक ब्लाडिभिड, हर्स राइडिङ, विदेश भ्रमण, क्यातिमा ब्याबकेट, स्काउटमा दश, सबै म्यूजिकमा दश, रेडक्रसमा सँक्रय, खेलकुदमा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिस्पर्धा गर्ने खालको बनाउने, कम्प्युटरमा डिज्नाले, ...जान्दै नजानेका, सुन्दै सुनेका कुराहरू । दङ्ग लाग्यो मलाई उसको विज्ञापन देखेर । अनि पुनः कुन दामी स्कुलमा होला पढाउने भन्नेको बारेमा अँखा लगाएको त आफ्नै छोरोले पढेको दाम बोर्डिङ स्कुल । मभित्र भन्नु बुशीको माया थियो ।

मेरो छोरो माथि उल्लिखित सबै कुरामा दश भैसकेछ । सँक्रयमा थियो । अनि छोरोलाई काखमा लिएर सोध्न थाले । बाबु तिमीले ज्ञान सिक्ने ? उसले भन्थ्यो, अँ बाबा मेरो पालो आउने लागेको थियो तर फाइलन परीक्षा आइहाल्यो । म्यूजिक सिकाउनु भयो ? एक दिन गितारमा चारवटै औला राखेर बजायो भने बखड भनुभाथ्यो । कराँतमा ब्लाकब्रेट पायो । अँ हँ बाबा, करीत भनेको त रिसाउँदा मुट्टी कल्ले होइन ? अनि विदेश भ्रमणमा लगे त । छै बाबा भएन बाबा, एकेदिए शैक्षिक भ्रमण भनेर वागमती रिभर सफा गर्न गाएका थियो । अँ अनि रक ब्लाडिभिड, हर्स राइडिङ त गर्थ्यो होला नि ? के भन्नु भाको मैले त कुरा नै बुझिन । अनि तिमीलाई स्काउट र रेडक्रसको बारेमा के थाहा छ ? अँ हँ बाबा, त्यस्तो बताउन मिल्नेगरे त केही पनि थाहा छैन । अनि खेल खेला के के जानेका छौ त ? स्कुलको प्राउण्डमा त केही पनि सिकाएका छैनन् तर घरमा हुने मोबाइलमा आउने जति सबै जानेको छ । स्कुलमा कम्प्युटरको प्राविधिक क्लास कति हुन्छ ? अँ बाबा त्यसमा त मेरो पनि एक दिन पालो आएको थियो । मलाई आनन्द लाग्ने गयो धन्य छन्, धन्य र्दूत, बोर्डिङ स्कुलका ब्रम्साशयहरू ।

-सप्तकविनि साहित्य डटकम

बुटवल रोजगार मेला : ३५ जनालाई तत्काल रोजगारी

बुटवल, जेठ २५/बेरोजगार ३५ जनालाई रोजगार दिलाउँदै बुटवलमा आयोजित श्रमाधान रोजगार मेला सकिएको छ । श्रम र सीमा भएका तर बेरोजगार युवा तथा रोजगारदाता उद्यमीलाई एकै ठाउँमा जोड्ने उद्देश्यले नेपाल सरकार श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, उद्योग पर्यटन तथा सहकारी मन्त्रालय लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल उद्योग परिषद र बुटवल उपमहानगरपालिकाको संयुक्त रूपमा दुई दिने मेला आयोजना गरिएको थियो । मेलाबाट तत्काल ३५ जनाले रोजगारी पाएका छन् । बुटवल अन्तर्गतिय सम्मेलन केन्द्रमा सकेको मेलाको ६ हजार जना भन्दा बढीले अवलोकन गरेको आयोजक बुटवल उपमहानगरपालिकाका प्रमुख खलराज पाण्डेयले बताए । उनका अनुसार ४१ वटा स्लबबाट ७ सय ३१ जनाका लागि आवेदन आइराम भएकामा रोजगारीका लागि १ हजार २ सय २८ जनाले आवेदन दिएका छन् । मेलामा ५ सय जनाले वैदेशिक रोजगार, मनोसामाजिक परामर्श, वित्तीय साक्षरतासम्बन्धी परामर्श सेवा प्राप्त गरेको उनले बताए । पाण्डेयका अनुसार मेलाबाट ३५ जनाले रोजगारी प्राप्त गरेका छन् भने १ सय ५० जना दोश्रो चरणका लागि छनोट भएका छन् । पाण्डेयले रोजगारीको खोजीमा रहेका युवा र रोजगारदाताको लागि कार्यक्रम सहायक सिद्ध भएको बताए । श्रम

कार्यालय बुटवलका प्रमुख कृष्ण प्रसाद खलाले मेलाबाट आन्तरिक र बाह्य रोजगारीको लागि सहजीकरण गरिएको बताए । मेलामा ४१ वटा स्लब रहेका थिए । जसमा बायोडाटा निर्माण, सिकाईसम्बन्धी उद्योग व्यवसाय तथा रोजगारदातासँग सम्बन्धित स्लबहरू वैदेशीकरण कल सेक्टरमागत सरकारी तथा निजी क्षेत्रका स्लबहरू राखिएको थिए । मेलामा श्रम र रोजगारसँग सम्बन्धित विषयमा रहेर कार्यशाला गोष्ठी, अन्तर्क्रिया र छलफल समेत गरिएको हो ।

मेलाको पहिलो दिन श्रम आउ पासनः कानुनी प्रक्रिया र मनोसामाजिक प्रभाव, यातायात रोजगारीका चुनौती र अवसरहरू, अबको यात्रा योगदानमा आधारित सामाजिक

सुरक्षा विषयमा छलफल तथा अन्तर्क्रिया गरिएको थियो । मेलाको दोस्रो दिन शिक्षा र रोजगारी बिचको सेतुः कार्यस्थलमा सिकाइको प्रयोग, पर्यटनले कोनुपर्ने अबको बाटो र श्रम कानूनका अफुड्याराहरू र फुकाउनुपर्ने गाँठी विषयमा छलफल तथा अन्तर्क्रिया भएको उपमहानगरपालिकाले जनाएको छ । आन्तरिक रोजगारी प्रबर्द्धन र वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित बनाउने श्रम र रोजगारको क्षेत्रमा रहेका बहुआयामिक समस्याहरूलाई एकद्वार प्रणालीबाट सम्बोधन गर्दै रोजगारीको लागि अनुकूल वातावरण सिर्जना गर्ने उद्देश्यसहित नेपाल सरकारले देशका सातै प्रदेशमा श्रमाधान रोजगार मेला गर्ने कार्यक्रम अनुसार बुटवलमा लुम्बिनी प्रदेशस्तरीय मेला गरेको हो ।

खेलकुद समाचार

नेपाल युएईसँग पराजित

काठमाडौं, २५ जेठ/फिफा विश्वकप २०२६ छनोटअन्तर्गत दोस्रो चरणको शुरुवात भएको खेलमा संयुक्त अरब इमिरेट्स युएईले नेपालविरुद्ध शानदार जित हासिल गरेको छ ।

साउदी अरेबियाको फिन्स मोहम्मद विन रङ्गशालामा सम्पन्न खेलमा युएईले नेपाललाई ४-० गोलअन्तरले पराजित गरेको हो ।

युएईले खेलको पहिलो हाफमा दुई गोलको अग्रता लिएको थियो भने दोस्रो हाफमा थप दुई गोल गरेको थियो । युएईका लागि हरिब अब्दुल्लाह अल्मुशारखले दुई गोल गरे भने अली सलेह अग्रो र हाजिम अब्बासले समान एक-एक गोल गरे ।

अल्मुशारखले खेलको १२औं र १४औं मिनेटमा गोल गरेका थिए भने अग्रोले ५३औं र अब्बासले ७५औं मिनेट गोल गरेछिन् युएईले शानदार जित हासिल गरेको हो ।

जितसँगै पाँच जितका साथ युएईले १५ अंक जोड्दै समूह 'ए'को शीर्ष स्थानमा छ । पाँच वटै खेलमा पराजित नेपाल भने अंकबिहीन छ । नेपालले अन्तिम खेलमा यही जेठ २९ गते यमनसँग खेल्नेछ ।

-राजश

अर्थ/कॉरिरेट समाचार

मोबाइल बैकिङ तथा क्यूआर कोडमार्फत अन्तरदेशीय कारोबार हुने

पाप्ना, जेठ २५/मोबाइल बैकिङ तथा क्यूआर कोडमार्फत अन्तरदेशीय कारोबार हुने भएको छ । राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड र नेपाल वित्तियरिङ हाउस लिमिटेडबीच अन्तरदेशीय (कस बोर्डर) कारोबार गर्नेसम्बन्धी सम्झौतासँगै मोबाइल बैकिङ तथा क्यूआर कोडमार्फत अन्तरदेशीय कारोबार हुने भएको हो । बैंकका ग्राहक तथा भारतीय ग्राहकले एक देशबाट अर्को देशमा मोबाइल बैकिङ तथा क्यूआर कोडका माध्यमबाट कारोबार गर्न सकेगरी डिजिटल प्रविधिको व्यवस्था मिलाउन ती दुई संस्थाबीच सम्झौता भएको छ । यसले नेपालभित्र भारतबाट रकम प्राप्त गर्न सहज हुने भएको छ । यस्तो कारोबार नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको सीमा र परिधिभित्र रहेर गर्न सकिने छ ।

नेपाल वित्तियरिङ हाउस (एनसिएएल)को नेपाल वित्तियरिङ हाउस (एनसिएएल)को सेवासमेत माध्यमबाट यस्ता कारोबारहरू हुनेछन् ।

बैंक लिमिटेडका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत देवेन्द्रमण खलाल र नेपाल वित्तियरिङ हाउस लिमिटेडका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत निलेशमान सिंह प्रधानले सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका छन् । हाल राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकको सातवटै प्रदेशका ७७ जिल्लाका सदरमुकामसहित देशभर रहेका दुई सय ८७ शाखा कार्यालय, तीन सय पाँच एटिएम, ९९ वटा शाखासहित बैकिङ सेवा, ७१ वटा एक्टिभ-सन् काउण्टर, क्यूआर कोड सेवा, प्वाइन्ट अफ सेल सेवा, क्रेडिट कार्ड, डेबिट कार्ड, कनेक्ट आदिपिएए, स्मार्ट क्यूआर टेलर (बिनाचेक रकम फिक्न सकिने) इन्टरनेट बैकिङ, परिष्कारको मोबाइल बैकिङ (डिजिटल संसार) तथा बिनाइन्टरनेट चल्ने युएसएसडी मोबाइल बैकिङका सेवासमेत सञ्चालनमा रहेका छन् ।

देवदह खयरडाँडामा भेटियो प्राचीन इनार

लुम्बिनी (सर्पार), जेठ २४/गौतमबुद्धको मावली कोनीय गणराज्यको दरबार क्षेत्र दावी गर्दै आइएको स्पन्देहीको देवदहस्थित खयरडाँडामा प्राचीन इनार फेला परेको छ ।

देवदह नगरपालिकाको आर्थिक सहयोगमा लुम्बिनी विकास कोष, पुरातत्व विभागले यही जेठ १६ गतेदेखि उत्खननका क्रममा ईटाबाट निर्मित दुई मिटर चौडाइ र साढे तीन मिटर गहिराइ भएको प्राचीन इनार भेटिएको लुम्बिनी विकास कोषका वरिष्ठ पुरातत्व अधिकृत हिमालकृमार उप्रेतीले जानकारी दिए ।

गत वर्ष लुम्बिनी विकास कोषले उत्खनन गर्दा ईटाको माथिल्लो भाग मात्रै देखा परेको थियो । 'गत वर्ष इनारको माथिल्लो भाग मात्रै भेटिएको थियो, यस वर्ष इनारको बेस (तल्लो भाग) सम्म जाने योजना अनुसार उत्खनन गर्दा इनारको पूर्ण आकार भेटिएको छ', उप्रेतीले भने । उनका अनुसार सो इनार कुन समयको बनेको कार्बन डेटिङपछि मात्रै यकीन हुनेछ । इनारको दक्षिणतर्फ पखालका भग्नावशेष

पनि भेटिएको उप्रेतीले बताए । उत्खननका क्रममा खयरडाँडा क्षेत्रमा माटाका भाँडा, पखालका भग्नावशेष भेटिएका छन् । स्थानीयहरूले पुरातात्विकस्थल भन्ने थाहा नहुँदै ईटा लगेपछि संरचनाहरू देखिएको उप्रेतीको भनाइ छ । गौतमबुद्धको मावली कहाँ हो भन्नेबारेमा अहिले नै निस्क्यौं गर्न

नसक्ने भन्दै पुरातात्विक उत्खनन र अन्वेषण अझै बढाउनुपर्ने उनको भनाइ छ । रोहिणी पूर्वका नागरिकहरूले देवदहवासीका रूपमा भन्न मिल्ने उप्रेतीले बताए । तर बुद्धका समय र त्योभन्दा अगाडिका माटाका भाँडा र टुक्रा भने पण्डितपुरमा भेटिएका थिए । स्थानीयले भने बुद्धको मावली देवदहको दरबार नै

यहाँ रहेको दावी गर्दै आएका छन् । पुरातत्व विभागका अधिकृत राजेश परियारले तत्कालीन कोनीय राज्यका क्षेत्रमा निरन्तर उत्खनन आवश्यकता रहेको बताए । उनले खयरडाँडाको उत्खननबाट प्राप्त ऐतिहासिक तथ्य र प्रमाणलाई अध्ययन गरी आगामी दिनमा थप कदम अगाडि बढाउने बताए ।

देवदह नगरपालिका-९ स्थित खयरडाँडा क्षेत्रमा देवदह नगरपालिकाको १० लाख बजेटबाट अहिले उत्खनन गरिएको हो । स्थानीय पालिकाको सार्फतवारीमा गरिएको यो पहिलो उत्खनन भएको बताइएको छ । लुम्बिनी विकास कोषका पुरातत्व महाशाखा प्रमुख तथा वरिष्ठ पुरातत्व अधिकृत उप्रेतीको नेतृत्वमा पुरातत्व अधिकृत परिहार, लुम्बिनी विकास कोषका नमराज अधिकारी, चन्द्रप्रकाश पाठक, अन्तरहुसे न मुसमान र विज्ञ शुभेच्छा पोखेल उत्खननमा खटिएका थिए । उत्खनन थप एक महिनासम्म चल्ने जनाइएको छ ।

-राजश

डेङ्गीबाट कसरी बच्ने ?

- बिहान, दिउँसाँ तथा साँझको समयमा लामखुट्टेको टोकाईबाट डेङ्गी लाग्न सक्दछ ।
- लामखुट्टेबाट बच्न पूरै शरिर ढाक्ने लुगा लगाऔं ।
 - घर, कार्यस्थल र सार्वजनिक स्थानमा पानी जम्न नदौऔं ।
 - पानी राखेको भाँडालाई छोपेर राखौं ।
 - लामखुट्टे भगाउने उपाय अवलम्बन गरौं ।
 - लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्ने मलम लगाऔं ।
 - घरभित्र लामखुट्टे छिर्न नसक्ने गरी ड्याल ढोकामा जाली लगाऔं ।
 - सुत्ने बेलामा भुल लगाएर सुत्तौं ।
 - कुना काप्चामा किटनाशक औषधि छर्कने गरौं ।
 - कम्तीमा हप्ताको एक पटक एयर क्लर, पानी ट्यांकी, फूलदानी, गमलामा राखिएका प्लेटहरू राम्ररी सफा गरौं ।

नेपाल प्रजातन्त्र...

...पूरै जीवन पार्टीको संगठन विस्तार, प्रजातन्त्र र लोकतन्त्र संस्थागतका लागि व्यतित गरेका तिमिस्तीना प्रजातान्त्रिक मूल्य, मान्यता, आदर्श, निष्ठाका निमित्त उदारहरणीय व्यक्तित्व रहेको सभापति श्रेष्ठले बताए । उनले भने 'यमलाल दाईले कहिल्यै छुट्टाका मञ्चा गर्नुभएन । कुनै गुटमा पनि लाग्नु भएन । विवेकले देखेको बोलुनुहुन्छ ।

सरल भएकै करण पद पनि पाउनुभएन ।'

नेपाली कांग्रेस पाल्पाका प्रवक्ता शोभाकर न्यौपानेले कार्यक्रम माथि प्रकाश पारेका थिए । कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेस पाल्पाका उपसभापतिद्वय भूपेन्द्र गहारे, ज्ञान बहादुर गाहा, सचिव सन्तोष कुमार थापा मगर, क्षेत्र नं १ का क्षेत्रिय सभापति भ्रमन्बहादुर राज मगर, २

का क्षेत्रिय सभापति मुक्तिराम जिरी, कांग्रेस नेताहरू राजेन्द्र गोपाल सिंह, विद्यान श्रेष्ठ, देवराज ढकाल, कांग्रेस तानसेन नगर सभापति सुर्वागमुनी शाक्य लगाएतका नेताहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

भेसा संघका निवर्तमान अध्यक्ष प्रेमनाथ बस्न्याले अध्यक्षता, निवर्तमान सचिव मुक्तिराम बस्न्याले सञ्चालनमा भएको थियो ।

वर्गिकृत डिस्पले १X५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्पलेमा विज्ञापन दिनुहोस्

व्यवसाय बढाउनुहोस् ।

सम्पर्कः ०७५-५२०६०१

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

हरेक प्रहरका तपाि समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जयजन्मचैतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट

शितलपाटी .कम

www.shitalpati.com डिजिटल पत्रिका